

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-01-15
Besvaras senast
2025-01-29

Till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:327 Gränsvärden för PFAS i livsmedel

PFAS är en grupp syntetiska kemikalier kända för sina negativa hälsoeffekter och sin förmåga att brytas ned mycket långsamt i miljön. Dessa ämnen förekommer i många livsmedel och kan därmed utgöra en betydande hälsorisk för konsumenter.

Ett aktuellt exempel på problemet är Ronneby kommun, som nyligen gått ut med kostråd där invånarna uppmanas att undvika att äta fisk från Ronnebyån på grund av förhöjda halter av PFAS. Detta är en viktig åtgärd för att skydda folkhälsan på lokal nivå. Samtidigt visar detta på behovet av tydligare nationella gränsvärden för PFAS i livsmedel samt ett ökat statligt stöd till kommuner som Ronneby, som måste hantera konsekvenserna av tidigare utsläpp.

Ett annat exempel är en nyligen publicerad studie från Örebro universitet som visade mycket höga halter av ultrakorta PFAS-kemikalier, särskilt trifluorättiksyra (TFA), i apelsinjuice och barnmatsprodukter såsom fruktpuréer. Den genomsnittliga nivån av TFA i apelsinjuice uppmättes till 34 000 nanogram per liter, med vissa prover som nådde över 80 000 nanogram per liter. Dessa nivåer är betydligt högre än riktvärdena som flera europeiska länder har antagit. Att dessa livsmedel inte omfattas av gränsvärden i Sverige är en stor brist som kräver omedelbara åtgärder.

Sverige har redan gränsvärden för vissa PFAS i animaliska livsmedel, såsom kött, fisk, skaldjur och ägg samt i dricksvatten. Men med anledning av den senaste forskningen bör dessa gränsvärden ses över och uppdateras regelbundet för att årligen återspegla ny kunskap och de senaste forskningsresultaten. Utöver detta är det avgörande att gränsvärden införs för alla livsmedel, oavsett kategori, för att ge konsumenterna ett starkare skydd.

Med anledning av detta vill jag fråga landsbygdsminister Peter Kullgren:

1. Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att införa gränsvärden för PFAS i alla livsmedel?
2. Hur planerar ministern att stödja kommuner som Ronneby, som tvingas agera på grund av förhöjda PFAS-halter i lokala miljöer och livsmedel?

3. Vad gör ministern och regeringen för att säkerställa att gränsvärden för PFAS i animaliska livsmedel ses över och uppdateras regelbundet utifrån den senaste forskningen?

.....

Magnus Manhammar (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch